

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (T. Prutean)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, M. Anton, V. Cotorobai)

ÎNCHEIERE

17 octombrie 2018

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Valentina Lebedeva, reprezentată de avocatul Vladimir Cazacu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Lebedeva împotriva Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr.8, Consiliul mun.Chișinău și Direcția Generală Locativ-Comunală și Amenajare privind recunoașterea ca fiind ilegal răspunsul ÎMGFL nr.8 și a Direcției Generale Locativ-Comunală și Amenajare a Teritoriului a Consiliului mun.Chișinău, cu obligarea ultimilor de a introduce modificările în tabelul nominal și fișa locuinței prin excluderea lui Coca Mihail și introducerea Valentinei Lebedeva în calitate de chiriaș principal,

împotriva deciziei din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La data de 31 martie 2017 Valentina Lebedeva a adresat cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr.8, Consiliul mun.Chișinău și Direcția Generală Locativ-Comunală și Amenajare privind recunoașterea ca fiind ilegal răspunsul ÎMGFL nr.8 și a Direcției Generale Locativ-Comunală și Amenajare a Teritoriului a Consiliului mun.Chișinău, cu obligarea ultimilor de a introduce modificările în tabelul nominal și fișa locuinței a ap.xxx prin excluderea lui Coca Mihail și introducerea Valentinei Lebedeva în calitate de persoană care domiciliază permanent în apartament.

În motivarea acțiunii reclamata a indicat că, în baza ordinului de repartitie din 20 noiembrie 1973, apartamentul nr.xxx a fost repartizat pentru domiciliere fratelui său, Coca Mihail, care a fost chiriașul principal al acestui apartament. Din a.2013 a domiciliat împreună cu fratele său în acest apartament, deoarece din cauza stării de sănătate fratele ei avea nevoie de îngrijire permanentă. Deși au locuit împreună, personal nu a fost inclusă în tabelul nominal și fișa locuinței, totodată nu și-a perfectat nici viza de domiciliu în apartamentul dat.

La data de xxx, fratele ei a decedat, personal locuiește în continuare în apartamentul dat și suportă toate cheltuielile de întreținere a acestuia.

Prin hotărârea din 19 februarie 2016 a Judecătoriei Centru, mun.Chișinău, a fost recunoscută în calitate de membru al familiei chiriașului principal al ap.xxx, Coca Mihail, născut la xxx.

Prin încheierea din 13 septembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea Consiliului mun.Chișinău privind repunerea în termen a apelului și restituită ca tardivă cererea de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun.Chișinău din 19 februarie 2016.

La data de 06 februarie 2017, s-a adresat ÎMGFL nr.8 cu cerere prin care a solicitat introducerea modificărilor în actele de evidență a ap.xxx prin excluderea lui Coca Mihail din tabelul nominal și fișa locuinței și introducerea sa în documente în calitate de persoană care domiciliază în acest apartament. Introducerea modificărilor era necesară pentru perfectarea vizei de domiciliu.

Prin răspunsul nr.223/17 din 02 martie 2017 a Direcției Generale Locativ-Comunală și Amenajare a Consiliului municipal Chișinău, a fost informată că contractul de închiriere a spațiului locativ nu poate fi modificat.

Consideră că pîrîții neîntemeiat au respins cererea, deoarece conform prevederilor art.36 alin.1 lit.a) a Legii nr.75 din 30 aprilie 2015 cu privire la locuințe, membrii familiei locatarului care locuiesc în comun cu acesta au aceleași drepturi și obligații ca și locatarul ce decurg din contractul de locațiune. Membrii majori ai familiei poartă răspundere solidară pentru obligațiile ce decurg din contractul respectiv. În caz de divorț, foștii membri ai familiei locatarului au dreptul de locuire comună în aceeași locuință pînă la expirarea termenului contractului de locațiune.

Astfel, din prevederile legale menționate, consideră că are toate drepturile ca și locatarul decedat Coca Mihail, inclusiv și la introducerea modificărilor în tabelul nominal și fișa locuinței or, în lipsa unor astfel de modificări nu poate să se înregistreze oficial în apartament, deși timp de patru ani a suportat toate cheltuielile de întreținere a acestuia, astfel îndeplinind integral obligațiile locatarului prevăzute de art.36 alin.2 a Legii nr.75 din 30 aprilie 2015 cu privire la locuințe. Refuzul pîrîților de a introduce modificările în tabelul nominal și fișa locuinței a ap.xxx este neîntemeiat și ilegal.

Prin hotărârea din 13 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Lebedeva împotriva Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr.8, Consiliul mun.Chișinău și Direcția Generală Locativ-Comunală și Amenajare privind recunoașterea ca fiind ilegal răspunsul ÎMGFL nr.8 și a Direcției Generale Locativ-Comunală și Amenajare a Teritoriului a Consiliului mun.Chișinău, cu obligarea ultimilor de a introduce modificările în tabelul nominal și fișa locuinței apartamentul nr.xxx, prin excluderea lui Coca Mihail și introducerea reclamantei Valentina Lebedeva în calitate de chiriaș principal.

S-a declarat neîntemeiat refuzul nr.223/17 din 02 martie 2017 emis de către Direcția Generală Locativ-Comunală și Amenajare a Consiliului mun.Chișinău cu privire la introducerea modificărilor în tabelul nominal și fișa locuinței apartamentul nr.xxx, prin excluderea lui Coca Mihail și introducerea Valentinei Lebedeva în calitate de chiriaș principal.

S-a recunoscut Valentina Lebedeva ca chiriaș principal a apartamentului nr.xxx, prin excluderea lui Coca Mihail, decedat la xxx, în rest solicitările s-au respins ca neîntemeiate.

Prin decizia din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Consiliul municipal Chișinău, s-a casat hotărîrea din 13 octombrie 2017 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru și s-a pronunțat o nouă hotărîre prin care s-a respins ca nefondată cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Lebedeva împotriva Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr.8, Consiliul mun.Chișinău și Direcția Generală Locativ-Comunală și Amenajare privind recunoașterea ca fiind ilegal răspunsul ÎMGFL nr.8 și a Direcției Generale Locativ-Comunală și Amenajare a Teritoriului a Consiliului mun.Chișinău, cu obligarea ultimilor de a introduce modificările în tabelul nominal și fișa locuinței apartamentul nr.xxx, prin excluderea lui Coca Mihail și introducerea reclamantei Valentina Lebedeva în calitate de chiriaș principal al acestui apartament.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a considerat că soluția dată de prima instanță este incorectă. Reclamanta utilizând bunul imobil a achitat serviciile comunale, însă acest moment nu a fost o dorință sau un drept al intimatei, dar a fost o obligație a acesteia, deoarece ea locuind în imobilul dat a utilizat serviciile comunale acordate și pe care le-a achitat, respectiv faptul că intimata a achitat serviciile comunale care i-au fost acordate ei, nu impune proprietarul imobilului nici la o obligație față de ea, cu atât mai mult nu generează obligația de a-i transmite imobilul în locațiune și a semna cu ea acte juridice în acest sens.

A constatat că instanța de fond a concluzionat despre ilegalitatea unui act administrativ – refuzul autorității de a satisface cerința reclamantei privind acordarea unei locuințe sociale, prin operarea modificărilor în tabelul nominal și fișa locuinței apartamentului nr.xxx, prin excluderea lui Coca Mihail și introducerea reclamantei în calitate de chiriaș principal, fără a indica căror norme legale sau acte normative acest refuz contravine. Or, nimeni nu a invocat și contestat actul administrativ supus verificării de către instanța de contencios administrativ, din motivul încălcării procedurii sau competenței la examinarea acestuia.

Pretențiile formulate de reclamantă către ÎMGFL nr.8, mun.Chișinău în general nu au nici un suport legal, ultima nefiind pîrîtul corespunzător în pricina dată. Or, ultima este persoană juridică care doar gestionează fondul locativ, însă nu dispune de competențe pentru a examina și a admite ori respinge astfel de pretenții care au fost formulate de către reclamantă, acestea fiind doar de competența autorității publice locale Consiliul municipal Chișinău. Respectiv, prima instanță sub acest aspect greșit a soluționat pricina și a admis pretențiile înaintate de către reclamantă față de un pîrît necorespunzător.

Instanța de fond constatînd ilegalitatea răspunsului pe motiv că a fost emis contrar legii, nu a constatat căror norme legale contravine.

La 03 august 2018, Valentina Lebedeva reprezentată de avocatul Vladimir Cazacu, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei la o nouă examinare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Ca temei de declarare a recursului a menționat prevederile art.432 alin.2) Cod de procedură civilă.

În susținerea recursului recurentul a indicat că instanța de apel greșit a expus natura litigiului or, reclamanta prin cererea de chemare în judecată nu solicită de a recunoaște drepturile de proprietate asupra apartamentului litigios însă solicită schimbarea chiriașului principal.

Consideră că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, aplicînd în mod eronat legea. Prin decizia sa instanța de apel a schimbat esența cerințelor înaintate de către reclamantă, astfel invocînd că dreptul de proprietate aparține Consiliului municipal Chișinău.

Consideră că instanța de fond corect a stabilit esența litigiului, dînd o apreciere multiaspectuală și care se referă la obiectul litigiului.

În conformitate cu art.434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces la 02 iulie 2018 (f.d.117) lipsind însă date privind recepționarea acesteia, în circumstanțele menționate, recursul declarat de Valentina Lebedeva reprezentată de avocatul Vladimir Cazacu la 03 august 2018 se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art.439 alin.(2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinînd admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Valentina Lebedeva reprezentată de avocatul Vladimir Cazacu este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art.432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art.433 lit.a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Valentina Lebedeva reprezentată de avocatul Vladimir Cazacu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art.432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art.130 Cod de procedură civilă, însă din recursurile declarate nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cît privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanța notează că obligația

de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea *inter alia*, *Helle v.Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag.55; *Latourniere v.Franța*, 10 decembrie 2002, parag.2; *Hansen v.Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag.71-74). De fapt în concepția instanței europene, articolul 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs, care întemeindu-se pe dispozițiile legale specificate, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în cazul de față (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen vs Finlanda* (nr.2), 13 ianuarie 2009, parag.24; *Papaioannou vs Grecia*, 2 iunie 2016, parag.45 sau *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag.46).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Valentina Lebedeva reprezentată de avocatul Vladimir Cazacu.

În conformitate cu art.art.270, 433 lit.a), 440 alin.(1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Valentina Lebedeva, reprezentată de avocatul Vladimir Cazacu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh